

Uchwała Nr 29
Komitetu Monitorującego
Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 6 czerwca 2023 roku

w sprawie zmian w rozdziale 5.1 w części I 4.2 Ekoschemat - Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwała, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w rozdziale 5.1 w części I 4.2 Ekoschemat - Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Bartosik
Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 29 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z 6 czerwca 2023 r.

1. Rodzaj zmiany:

Zmiana dotyczy ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi w zakresie doprecyzowania:

- A) warunku przystąpienia do tego ekoschematu - w części odnoszącej się do minimalnej liczby punktów,
- B) kwestii łączenia praktyk na danej działce rolnej,
- C) wymogów w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia.

Tekst po zmianach PS WPR 2023-2027: (zaznaczono w trybie rejestruj zmiany)

A) Rozdział 5.1 – interwencja I 4.2 - Ekoschemat - Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi, część 5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji

- Opis (strona 452)

(...)

Do każdej z praktyk przypisana została odpowiednia liczba punktów. Wartości punktów odpowiadają wysokości stawek wyliczonych przez Instytut na podstawie rachunku utraconych dochodów, poniesionych kosztów i dodatkowych korzyści (1 pkt odpowiada ok 100 zł), a także odzwierciedlają wkład ponoszony na realizację poszczególnych praktyk a także ich znaczenie środowiskowe.

~~Warunkiem przystąpienia do ekoschematu jest uzyskanie co najmniej takiej liczby punktów (minimalna liczba), która odpowiada równowartości punktów jaką rolnik otrzymałby w sytuacji realizacji na co najmniej 25% powierzchni użytków rolnych najwyższej punktowanej praktyki. Uzyskanie minimalnej liczby punktów możliwe jest za pomocą co najmniej jednej lub dowolnej liczby praktyk.~~

Na danej działce rolnej możliwa jest realizacja dowolnej liczby praktyk z następującymi wyjątkami:

(...)

- Opis zobowiązań w ramach ekoschematu (strona 453)

Wymagania w ramach interwencji:

~~Ekoschemat mogą realizować tylko te gospodarstwa, które spełnią warunek uzyskania minimalnej liczby punktów.~~

~~Minimalna liczba punktów określana jest jako równowartość punktów, jakie rolnik otrzymałby w sytuacji realizacji na co najmniej 25% powierzchni użytków rolnych najwyższej punktowanej praktyki.~~

W ramach interwencji poszczególne praktyki mają następujące wymagania: (...)

- Określenie kwalifikujących się beneficjentów i szczególnych kryteriów kwalifikowalności, w stosownych przypadkach związanych z beneficjentem i obszarem oraz, w stosownych przypadkach, z innymi istotnymi zobowiązaniami (strona 455)

Warunki kwalifikowalności:

- Beneficjent jest posiadaczem gospodarstwa rolnego położonego w granicach Rzeczypospolitej Polskiej i prowadzi działalność rolniczą.
- Minimalne wymagania: kwalifikujący się obszar gospodarstwa, w odniesieniu do którego wystąpiono z wnioskiem o płatności bezpośrednie, jest nie mniejszy niż 1,00 ha albo w przypadku rolników posiadających mniej niż 1,00 ha, ale otrzymujących płatności do zwierząt, minimalna kwota płatności bezpośrednich, która może zostać im wypłacona wynosi co najmniej 200,00 euro.
- Działka deklarowana do wsparcia o minimalnej powierzchni 0,1 ha, musi być położona na gruntach będących kwalifikującymi się hektarami.

- ~~• Ekoschemat mogą realizować tylko te gospodarstwa, które spełnią warunek uzyskania minimalnej liczby punktów. Minimalna liczba punktów określana jest jako równowartość punktów, jakie rolnik otrzymałby w sytuacji realizacji na co najmniej 25% powierzchni użytków rolnych najwyższej punktowanej praktyki.~~

Beneficjent:

Rolnik aktywny zawodowo.

B) Rozdział 5.1 – interwencja I 4.2 - Ekoschemat - Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi, część 5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji

- Opis (strona 452)

Na danej działce rolnej możliwa jest realizacja dowolnej liczby praktyk z następującymi wyjątkami:

- Praktyki Międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe nie łączy się na tej samej działce z praktykami: ~~Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji, Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo,~~ Uproszczone systemy uprawy i Wymieszanie słomy z glebą;
- Praktyki Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji nie łączy się na tej samej działce z praktykami: Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo, ~~i~~ Uproszczone systemy uprawy ~~i~~ Wymieszanie słomy z glebą;
- Praktyki Wymieszanie słomy z glebą nie łączy się na tej samej działce z ~~praktyką Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo~~ ~~i~~ praktyką Uproszczone systemy uprawy.

C) Rozdział 5.1 – interwencja I 4.2 - Ekoschemat - Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi, część 5 Szczegółowy projekt, wymogi i warunki kwalifikowalności interwencji

- Opis zobowiązań w ramach ekoschematu (strona 454)

Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia – wariant podstawowy i wariant z wapnowaniem

Praktyka obejmuje co najmniej 50% sumy gruntów ornych i trwałych użytków zielonych w gospodarstwie i składa się z dwóch wariantów: wariantu podstawowego (bez wapnowania, w przypadku, gdy wyniki próbek gleby nie wskazują na potrzebę zastosowania wapnowania): (...)

2. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

- A) Doprecyzowanie warunku przystąpienia do ekoschematu Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi w części odnoszącej się do minimalnej liczby punktów

Ekoschemat Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi oparty jest o system punktów przypisanych do poszczególnych praktyk. Obecnie mogą realizować go tylko te gospodarstwa, które spełniają warunek uzyskania minimalnej liczby punktów, która stanowi równowartość punktów, które rolnik otrzymałby w sytuacji realizacji na co najmniej 25% powierzchni użytków rolnych najwyższej punktowanej praktyki (5 pkt/ha).

Powyższy system punktowy mógł stanowić ograniczenie w dostępności do realizacji ekoschematu dla rolników posiadających mniejsze gospodarstwa, a także powodować nadmierne obciążenia administracyjne. W związku z tym proponuje się wprowadzenie zmiany w zakresie warunku przystąpienia do ekoschematu Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi dotyczącego minimalnej liczby punktów. Proponuje się usunąć minimalną liczbę punktów. Taka zmiana wpłynie na zwiększenie dostępności ekoschematu Rolnictwo węgłowe i zarządzanie składnikami odżywczymi dla ww. beneficjentów.

Ponadto, należy mieć na względzie, że projektując ten ekoschemat szacowano, że przystąpią do niego gospodarstwa bez względu na ich strukturę i wielkość powierzchni. Niemniej jednak obecnie wprowadza się możliwość skorzystania przez małe gospodarstwa z wariantu opcji płatności ryczałtowej, co oznacza, że gospodarstwa te nie skorzystają z ekoschematu Rolnictwo węgłowe i zarządzanie

składnikami odżywczymi. Szacuje się, że gospodarstwa te obejmą około 16% gruntów kwalifikujących się do podstawowego wsparcia dochodów. Dlatego też, aby zwiększyć dostępność do ekoschematu i tym samym zrealizować założone w Planie Strategicznym wskaźniki istotne jest uproszczenie kryteriów dostępu oraz sposobu wyliczania płatności dla tego ekoschematu, co wpłynie na prawidłowe wykorzystanie wsparcia ujętego w planie finansowych.

B) Doprecyzowanie kwestii łączenia praktyk na danej działce rolnej

Proponuje się umożliwienie łączenia praktyk na jednej działce, w szczególności:

- praktyki międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe z praktykami Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji oraz Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo, ponieważ należy mieć na względzie, że praktyki dotyczące stosowania nawożenia dotyczą upraw w plonie głównym. Z kolei celem międzyplonów jest głównie ochrona gleby przed erozją poprzez zapewnienie okrywy glebowej w okresie zimowym. Tym samym praktyki te służą innemu celowi i nie jest zasadne uniemożliwienie ich łączenia;

- praktyki wymieszanie słomy z glebą z praktykami Wymieszanie obornika na gruntach ornych w ciągu 12 godzin od aplikacji oraz Stosowanie płynnych nawozów naturalnych innymi metodami niż rozbryzgowo. Duża zawartość węgla w stosunku do azotu w słomie powoduje, że słoma wolno się rozkłada. Dlatego zasadnym jest umożliwienie stosowanie nawozów bogatych w azot, co przyspieszy rozkład słomy przyczyniając się do zwiększenia żyzności gleby. Jednocześnie mikroorganizmy rozkładające słomę będą pobierały nadmiar wolnego azotu z gleby, dzięki czemu ograniczone zostaną straty azotu do wód.

C) Doprecyzowanie wymogów w ramach praktyki Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia

Proponuje się na poziomie Planu Strategicznego doprecyzowanie, że wymóg opracowania planu nawożenia dotyczy co najmniej 50% sumy powierzchni gruntów ornych i trwałych użytków zielonych w gospodarstwie. Pozostawienie obowiązku opracowania planu nawożenia do wszystkich gruntów ornych i trwałych użytków zielonych w gospodarstwie może spowodować ograniczenia w dostępności do tej praktyki, a w niektórych przypadkach wręcz brak możliwości skorzystania z niej. Dotyczy to w szczególności rolników, którzy posiali oziminy w roku 2022 i nie zdążyli wykonać próbek glebowych, a tym samym nie mogli opracować planu nawożenia. W związku z tym nie mogą oni przystąpić do realizacji tej praktyki, gdyż nie będą mieli możliwości objęcia planem nawożenia całego gospodarstwa.

3. Przepis, zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

4. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

31 maja – 5 czerwca 2023 r.

5. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Wprowadzone zmiany przyczynią się do zwiększenia dostępności do ekoschematu Rolnictwo węglowe i zarządzania składnikami odżywczymi.

6. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

Brak wpływu.

7. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Brak wpływu.